

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број **У-7/25**, рјешавајући захтјев **Дениса Бећировића, члана Предсједништва БиХ**, за доношење привремене мјере, на основу члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка е) и члана 64 ст. (1) и (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст („Службени гласник БиХ“ бр. 94/14, 47/23 и 41/24), у саставу:

Сеада Палаврић, предсједница

Валерија Галић, потпредсједница

Angelika Nußberger, потпредсједница

Мирсад Ћеман, судија

Helen Keller, судија

Ledi Bianku, судија

Марин Вукоја, судија

на сједници одржаној 7. марта 2025. године донио је

ОДЛУКУ О ПРИВРЕМЕНОЈ МЈЕРИ

Усваја се захтјев **Дениса Бећировића, члана Предсједништва БиХ**, за доношење привремене мјере.

Привремено се стављају ван снаге Закон о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Закон о допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Одлука о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) и Закључци клубова народних посланика СНСД, НПС-ДНС, ДЕМОС-СПС, СП и УС у вези с Информацијом о рушењу Устава БиХ, мјерама и задацима у циљу заштите Устава БиХ усвојени на седамнаестој посебној сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној 26. фебруара 2025. године.

У складу са чланом 64 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву за оцјену уставности аката из става (2) ове одлуке

- привремено се стављају ван снаге сви акти донесени на основу Закона о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Закона о допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Одлуке о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) и Закључака клубова

народних посланика СНСД, НПС-ДНС, ДЕМОС-СПС, СП и УС у вези са Информацијом о рушењу Устава БиХ, мјерама и задацима у циљу заштите Устава БиХ усвојених на седамнаестој посебној сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној 26. фебруара 2025. године и

- привремено се забрањује свим законодавним, извршним и судским институцијама у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним лицима у тим институцијама Републике Српске или јединицама локалне самоуправе или било којем органу јединице локалне самоуправе, као и службеним или одговорним лицима из Републике Српске која обављају дужност у институцијама Босне и Херцеговине да предузимају било какве радње на основу Закона о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Закона о допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Одлуке о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) и Закључака клубова народних посланика СНСД, НПС-ДНС, ДЕМОС-СПС, СП и УС у вези са Информацијом о рушењу Устава БиХ, мјерама и задацима у циљу заштите Устава БиХ усвојених на седамнаестој посебној сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној 26. фебруара 2025. године.

Ова одлука ступа на снагу одмах и производи правно дјеловање од дана ступања на снагу Закона о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Закона о

допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25), Одлуке о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) и Закључака клубова народних посланика СНСД, НПС-ДНС, ДЕМОС-СПС, СП и УС у вези са Информацијом о рушењу Устава БиХ, мјерама и задацима у циљу заштите Устава БиХ усвојених на седамнаестој посебној сједници Народне скупштине Републике Српске одржаној 26. фебруара 2025. године до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву за оцјену уставности.

Одлуку објавити у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“, „Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине“, „Службеном гласнику Републике Српске“ и „Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

І. Увод

1. Денис Бећировић, члан Предсједништва БиХ (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 6. марта 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за оцјену уставности Закона о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25; у даљњем тексту: Закон о непримјењивању закона), Закона о допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25; у даљњем тексту: Закон о допуни Кривичног законика), Одлуке о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25; у даљњем тексту: Одлука) и Закључака клубова народних посланика СНСД, НПС-ДНС, ДЕМОС-СПС, СП и УС у вези с Информацијом о рушењу Устава БиХ, мјерама и

задацима у циљу заштите Устава БиХ (седамнаеста посебна сједница Народне скупштине Републике Српске од 26. фебруара 2025. године; у даљњем тексту: Закључци).

2. Подносилац захтјева је, на основу члана 64 Правила Уставног суда, затражио да Уставни суд донесе привремену мјеру којом би ставио ван снаге Закон о непримјењивању закона, Закон о допуни Кривичног законика, Одлуку и Закључке (у даљњем тексту: оспорени правни акти) до доношења коначне одлуке Уставног суда о поднесеном захтјеву за оцјену уставности.

II. Захтјев

а) Наводи из захтјева

3. Подносилац захтјева наводи да оспорени правни акти немају уставни основ. Наиме, подносилац захтјева истиче да се ради о уставноправној и законској материји која је регулисана правним актима Босне и Херцеговине који су прошли оцјену уставности пред Уставним судом у предметима бр. У-26/01 (Суд БиХ) и У-11/08 (Високи судски и тужилачки савјет БиХ), те тиме добили потврду уставности и законитости. Наводи да је мотив доношења оспорених правних аката кривични поступак који је вођен пред Судом Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) против предсједника Републике Српске Милорада Додика и директора Службеног гласника Републике Српске Милоша Лукића. У том поступку донесена је првостепена осуђујућа пресуда против Милорада Додика којом је проглашен кривим због почињења кривичног дјела неизвршавања одлука високог представника из члана 203а став 1 Кривичног закона Босне и Херцеговине. Милорад Додик је осуђен на казну затвора у трајању од једне године и изречена му је мјера безбједности забране вршења дужности предсједника Републике Српске у трајању од шест година од дана правоснажности пресуде. Након тога, како то образлаже подносилац захтјева, на захтјев Владе РС сазвана је седамнаеста посебна сједница Народне скупштине Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) за 26. фебруар 2025. године. На тој сједници усвојени су оспорени закључак и одлука, а на сједници одржаној наредног дана оспорени закони.

4. Подносилац захтјева наводи да су оспорени закључак и одлука у супротности са чланом I/1, I/2. и I/3. Устава БиХ, као и принципом *pacta sunt servanda*. Наводи да је оспореним законима дерогирана примјена државних закона на територији Републике Српске – Закона о Суду Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 49/09 – пречишћени текст, 74/09 – исправка и 97/09), Закона о Тужилаштву Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 42/03, 03/03, 37/03, 42/03, 09/04, 35/04, 61/04 и 97/09), Закона

о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08, 63/23, 9/24 и 50/24) и Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту („Службени гласник Босне и Херцеговине“ бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 и 40/12). У вези с тим, истиче да наведени законодавни оквир спада у искључиву надлежности државе Босне и Херцеговине, те да је стога једина институција овлашћена да мијења и допуњује наведене законе Парламентарна скупштина БиХ. Наводи да ентитет Република Српска уопште нема надлежност да одлучује о било чему у вези с те четири институције. Наиме, Република Српска је као административна јединица Босне и Херцеговине, која је подложна у цијелости сувереној власти државе Босне и Херцеговине, дужна да у цијелости поштује те законе док Парламентарна скупштина БиХ не одлучи друкчије. Истиче да је чињеница да су ентитети подређени суверенитету и територијалном интегритету Босне и Херцеговине и да они сами не посједују државни квалитет потврђена Одлуком Уставног суда број У-4/04 од 31. марта 2006. године. Подносилац захтјева наводи да Устав БиХ дозвољава право ентитета да пренесу надлежности на Босну и Херцеговину, али да не постоји одредба Устава БиХ која одобрава пренос надлежности с Босне и Херцеговине на ентитете. Према томе, сматра да без обзира на то да ли се ради о инхерентним надлежностима (енгл. *implied powers*) за оснивање додатних институција или се ради о преносу надлежности по неком од дозвољених уставних основа не постоји могућност да се те надлежности врате ентитету, а да држава Босна и Херцеговина не спроведе уставне и законске процедуре. Стога сматра да је доношење оспорених правних аката супротно нормама које прописују искључиве надлежности Босне и Херцеговине из чл. I/2, III/5. и IV/4.а) Устава БиХ.

5. У односу на Закон о допуни Кривичног законика подносилац захтјева наводи да је он донесен с циљем спровођења кампање Милорада Додика. Циљ те кампање је био вршење недемократског притиска на све грађане Републике Српске, а посебно на запосленике Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине, Суда БиХ, Тужилаштва БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту БиХ. У том контексту Милорад Додик је давао изјаве којим је покушавао увјерити Србе запослене у органима власти Босне и Херцеговине да напусте своја радна мјеста обећавајући како ће им у том случају он наћи посао и дати веће плате и запријетивши како ће их у противном третирати као издајнице и трајно обиљежити. Подносилац захтјева наводи да одредбе члана 278а Кривичног законика РС налажу да се кривично гони лице у својству „службеног или одговорног лица из Републике Српске које обавља дужност у институцијама Босне и Херцеговине“. Дакле, цитирани члан намеће обавезу државних службених или одговорних лица да поштују одлуке власти Републике Српске, док се

у ставу 2 наводи да ће се лицима која то не поштују изрећи „мјере безбједности забране вршења позива, дјелатности или дужности“. Истиче да се тиме намеће супериорност ентитетске над државном влашћу. Подносилац захтјева даље наводи да је конкретно кривично дјело дефинисано тако широко да фактички дерогира било који други начин рјешавања проблема неизвршавања одлука институција или органа Републике Српске. Указује да се на тај начин дерогирају управни поступци и спорови, грађански, прекршајни, уставни, те сви други редовни и *ad hoc* поступци.

6. Подносилац захтјева је предложио да Уставни суд утврди да Република Српска нема уставну надлежност за доношење оспорених правних аката јер је то, у складу са чл. I/2, III/3.б) и IV/4.е) Устава Босне и Херцеговине, надлежност Босне и Херцеговине, те да те правне акте стави ван снаге.

б) Наводи из захтјева за доношење привремене мјере

7. Образлажући захтјев за доношење привремене мјере, подносилац захтјева је навео да је доношење те мјере у конкретном случају нужно ради заштите уставног поретка и политичке стабилности Босне и Херцеговине. Истиче да, у супротном, и евентуална мериторна одлука којом се утврђује неуставност оспорених правних аката не би могла *ex tunc* надокнадити штетне посљедице које би у међувремену наступиле за суверенитет Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева наводи да из оспорених правних аката произлази да Република Српска игнорише судску власт Суда БиХ и функцију високог представника, „гаси“ ауторитет Високог судског и тужилачког савјета БиХ, Тужилаштва БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту БиХ. На тај начин се подстиче Народна скупштина у доношењу додатних закона с истим циљем, односно да оснива „дивље“ институције, чије постојање није предвиђено уставноправним поретком Босне и Херцеговине. Подносилац захтјева истиче да је циљ доношења оспорених правних аката ако не територијално онда правно отцјепљење Републике Српске, што *de facto* и *de iure* води ка својеврсном државном удару на уставноправни поредак. Даље наводи да би таква уставна ситуација у цијелости обеснажила принцип суверенитета, територијалног интегритета и политичке независности Босне и Херцеговине у складу с међународним правом, а посљедице би могле бити неотклоњиве. Подносилац захтјева истиче да је Уставни суд у предмету број У-2/25 у сличној уставноправној ситуацији закључио да ако постоји ваљана сумња да би оспорени закон могао нарушити уставни поредак и политичку стабилност Босне и Херцеговине, постоји доказива тврдња за могућност наступања неотклоњивих штетних посљедица као услова за доношење привремене мјере. У вези с тим истиче да у конкретном случају одржавање на снази оспорених правних аката до доношења

коначне одлуке Уставног суда БиХ нарушава уставни поредак и политичку стабилност, те доприноси даљњој ескалацији ситуације. Истиче да то произлази из изјава Милорада Додика који о томе отворено говори. Подносилац захтјева указује да би у случају останка на снази оспорених правних аката постојале „дупле“ институције на државном и ентитетском нивоу, што води у својеврсни правосудни хаос и сукобе надлежности у поступању. Сматра да основаност доношења привремене мјере произлази и из теста „двоструке хипотезе“. Наиме, истиче да је мања штета ако Уставни суд усвоји привремену мјеру а мериторном одлуком одбије захтјев за оцјену уставности неголи у обрнутој ситуацији. Имајући у виду наведено, подносилац захтјева сматра да је усвајање привремене мјере у конкретном случају више него основано.

III. Релевантни прописи

8. **Закон о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ** („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) у релевантном дијелу гласи:

Члан 1.

Овим законом прописује се непримјењивање и неизвршавање закона и забрана дјеловања вануставних институција БиХ на територији Републике Српске.

Члан 2.

(1) Закон о Суду Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ“, бр. 49/09, 74/09 и 97/09) неће се примјењивати нити извршавати на територији Републике Српске.

(2) Закон о Тужилаштву Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ“, бр. 42/03, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04 и 97/09) неће се примјењивати нити извршавати на територији Републике Српске.

Члан 3.

Закон о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ“, бр. 25/04, 93/05, 48/07, 63/23, 9/24 и 50/24) неће се примјењивати нити извршавати на територији Републике Српске.

Члан 4.

Закон о Државној агенцији за истраге и заштиту (“Службени гласник БиХ”, бр. 27/04, 63/04, 35/05, 49/09 и 40/12) неће се примјењивати нити извршавати на територији Републике Српске.

Члан 5.

Забрањује се рад и поступање институција чији рад је регулисан законима из чл. 2. до 4. овог закона на територији Републике Српске.

Члан 6.

Надлежне институције и органи Републике Српске обавезни су предузети све мјере и радње из своје надлежности ради обезбјеђења спровођења овог закона.

Члан 7.

Лица која су дужна да поступају по одредбама овог закона изузимају се од кривичне одговорности прописане кривичним законодавством БиХ и кривичним законодавством Републике Српске за кривична дјела у вези са извршењем овог закона, а надлежне институције и органи Републике Српске обезбиједиће им и пружити сву неопходну заштиту у вези са примјеном овог закона.

Члан 8.

С циљем спровођења овог закона, Влада Републике Српске ће донијети потребне подзаконске прописе.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

9. Закон о допуни Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) гласи:

Члан 1.

У Кривичном закону Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске“, бр. 64/17, 104/18 – Одлука Уставног суда Републике Српске, 15/21, 89/21 и 73/23), послије члана 278. додаје се назив члана и нови члан 278а. који гласи:

„Члан 278а.

*Непоштовање или неизвршавање одлука институција или
органа Републике Српске*

(1) Службено или одговорно лице у институцији Републике Српске или јединици локалне самоуправе или било којем органу јединице локалне самоуправе, као и службено или одговорно лице из Републике Српске које обавља дужност у институцијама Босне и Херцеговине, које не примијени, не спроведе, не изврши или на други начин не поштује одлуку институција или органа Републике Српске или које спријечи, односно на други начин омете примјену, спровођење или извршење такве одлуке, казниће се казном затвора од шест мјесеци до пет година.

(2) За кривично дјело из става 1. овог члана изриче се мјера безбједности забрана вршења позива, дјелатности или дужности.”

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

10. Одлука о мјерама и задацима проистеклим из неуставних одлука и поступака вануставних институција БиХ („Службени гласник Републике Српске“ број 19/25) гласи:

I

Одбацује се и не прихвата цијелокупан поступак пред Судом БиХ у предмету број С1 2 К 046070 23 К који се водио по оптужници Тужилаштва БиХ, и то:

- против Предсједника Републике Српске Милорада Додика због потписивања указа о проглашењу закона које је у оквиру своје уставне надлежности донијела Народна скупштина Републике Српске као највиши орган стране потписнице свих II анекса Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини и

- против вршиоца дужности директора ЈУ „Службени гласник Републике Српске“ Милоша Лукића, због објављивања закона који су проглашени на основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, јер су Предсједник Републике Српске и в.д. директор ЈУ „Службени гласник

Републике Српске“ у обављању својих дужности поступали у складу са Уставом Републике Српске и Законом о објављивању закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 67/05, 110/08 и 60/23).

II

Одбацују се и не прихватају све радње које је у поступку из тачке I. ове одлуке провело Тужилаштво БиХ и Суд БиХ, као неуставне, незаконите и супротне међународном праву.

III

Пресуда донесена у предмету из тачке I. ове одлуке не производи било какве правне посљедице, а из разлога што је заснована на противправном дјеловању њемачког држављанина Кристијана Шмита.

IV

Одбацују се све радње, поступци, одлуке као и сви други акти њемачког држављанина Кристијана Шмита који није именован за високог представника за БиХ у складу са Анексу 10 Дејтонског споразума, и то по два основа:

- Република Српска као страна потписница Анекса 10, актом Народне скупштине од 10.03.2021. године је одбила постављење било ког новог високог представника након оставке Валентина Инџка и

- Савјет безбједности УН је одбио потврдити Кристијана Шмита као високог представника кога је на приједлог Њемачке наводно именовала група амбасадора неколико земаља који су акредитовани у Сарајеву, који су тиме мијешајући се у унутрашња питања БиХ као земље домаћина, грубо прекршили Бечку конвенцију о дипломатским односима.

У складу са напријед наведеним поступање по основу аката субјекта који није легално изабран за високог представника за БиХ, који надаље нема никаква овлашћења по основу међународног права, противправно је, те су сва његова писмена, ништава и правно необавезујућа за било кога.

V

Високи представник, као странац и појединац, и као пуномоћник и помагач страна потписница, Анексом 10 Дејтонског споразума није добио извршна овлашћења, а поготово није добио законодавна овлашћења, јер би то било у супротности са чланом 1.2. Устава БиХ по коме је „Босна и Херцеговина демократска држава која функционише у складу с владавином права и има слободне и демократске изборе“.

VI

Република Српска ће досљедно поштујући члан 3.3 Анекса 4 Дејтонског споразума односно Устава БиХ по којој ће се „ентитети и сви њихови дијелови у потпуности придржавати Устава БиХ, који има предност над оним одредбама закона Босне и Херцеговине, као и устава и закона Ентитета које нису у складу с њим,“ донијети закон којим ће ограничити било какво дјеловање и поступање Високог судског и тужилачког савјета БиХ, Тужилаштва БиХ, Суда БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту, као вануставних институција на подручју Републике Српске.

VII

Анекс 4. – Устав БиХ није установио надлежност нивоа БиХ за полицијске послове, па тиме „Државна агенција за истраге и заштиту СИПА“ као оружана снага изван надлежности Републике Српске настала интервенцијама страних представника, подлијеже одредби члана 5.5. Анекса 4. – Устава БиХ по којој „ниједан ентитет не смије пријетити или користити силу против другог ентитета, а оружане снаге једног ентитета ни под којим околностима не смију улазити или се задржавати на подручју другог ентитета без сагласности владе овог другог ентитета и Предсједништва Босне и Херцеговине.“

VIII

Република Српска ће досљедно поштујући члан 3.3. Анекса 4. – Устава БиХ по којој ће се „ентитети и сви њихови дијелови у потпуности придржавати Устава БиХ, који има предност над оним одредбама закона Босне и Херцеговине, као и устава и закона Ентитета које нису у складу с њим,“ донијети закон којим ће ограничити било какво дјеловање и поступање

Високог судског и тужилачког савјета, Тужилаштва БиХ, Суда БиХ и СИПА-е, као вануставних агенција на подручју Републике Српске.

IX

1) Задужује се Влада Републике Српске да обезбиједи материјално-техничке услове за преузимање у институције Републике Српске лица запослених у институцијама из тачке VI ове одлуке.

2) До доношења закона којим се регулише рад вануставних институција БиХ и пратећих прописа, забрањује се дјеловање ових институција на територији Републике Српске.

X

1) Република Српска позива Федерацију БиХ, као другу страну потписницу Анекса 4, да се у року од 30 дана изјасни о враћању на досљедну примјену Устава БиХ као међународног уговора. Република Српска ће се у истом року изјаснити о одговору Федерације БиХ.

2) У случају да се Федерација БиХ не изјасни о досљедној примјени Анекса 4 Дејтонског споразума, односно Устава БиХ, Република Српска ће, као страна уговорница, предузети кораке у складу са Бечком конвенцијом о праву међународних уговора и другим актима међународног права.

XI

Обавезују се сви органи и институције Републике Српске као и сви представници Републике Српске у органима на нивоу институција БиХ на стриктно поштовање ове Одлуке.

XII

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

11. При испитивању основаности захтјева за доношење привремене мјере Уставни суд полази од одредби члана VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине и члана 64 ст. (1) и (4) Правила Уставног суда.

12. Члан VI/3.а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

13. Члан 64 ст. (1) и (4) Правила Уставног суда гласи:

(1) Уставни суд може, на сопствену иницијативу или на захтјев подносиоца захтјева или апеланта, да одреди сваку привремену мјеру за коју сматра да треба да је донесе у интересу странака или правилног вођења поступка.

[...]

(4) Поступак за доношење привремене мјере је хитан, а одлука ком се усваја захтјев за доношење привремене мјере је обавезујућа до доношења коначне одлуке Уставног суда.

[...]

14. Уставни суд подсјећа да је члан 64 Правила Уставног суда примјењив у случајевима у којима Уставни суд оцијени, на основу разлога и доказа о оправданости достављених уз захтјев за доношење привремене мјере, да је то у интересу странака или правилног вођења поступка, односно да би могле настати неотклоњиве штетне посљедице.

15. Уставни суд сматра да наводи подносиоца захтјева у односу на оспорене правне акте покрећу врло озбиљна питања уставности у односу на усклађеност тих одредби с чл. I/1, I/2, I/3, III/3.б) и IV/4.е) Устава Босне и Херцеговине.

16. Надаље, Уставни суд сматра да је подносилац захтјева изнио низ аргумената који *prima facie* иду у прилог основаности захтјева за доношење привремене мјере у конкретном случају. Наиме, Уставни суд запажа да подносилац захтјева указује на озбиљну и аргументовану сумњу да би примјена оспорених правних аката могла угрозити уставноправни поредак и политичку стабилност Босне и Херцеговине. Уставни суд наглашава да би спровођење закона најприје довело у питање стабилност институција Босне и Херцеговине у смислу да запосленици из Републике Српске потенцијално напусте радна мјеста због пријетњи кривичним санкцијама. Затим, то би истовремено довело до значајних проблема у каснијем остваривању радноправног статуса запосленика у тим институцијама уколико би сви наведени акти били проглашени неуставним. Затим, Уставни суд запажа да би спровођење Закона о непримјењивању закона и забрани дјеловања вануставних институција БиХ којим се прописује непримјењивање и неизвршавање закона и забрана дјеловања институција БиХ, односно Суда БиХ, Тужилаштва БиХ, ВСТСБиХ и Државне агенције за истраге и заштиту на територији Републике Српске довело у питање принцип правилног администраирања правде. На тај начин се потенцијално ствара правни оквир којим ће осумњичени и оптужени за бројна кривична дјела, из цијеле Босне и Херцеговине, која су у надлежности Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, моћи избјећи кривични прогон тако што ће једноставно отићи у Републику Српску. Истовремено, прописивањем да су „надлежне институције и органи Републике Српске обавезни [...] предузети све мјере и радње из своје надлежности ради обезбјеђења спровођења овог закона“ долази се у изгледну опасност да ће овлашћена службена лица која спроводе одлуке државних институција бити спријечена у вршењу својих надлежности, што може довести до сукоба између тих тијела те до потенцијалне ескалације која би била пријетња миру у Босни и Херцеговини. Због тога, Уставни суд сматра да постоји хитност у доношењу привремене мјере како би се спријечиле даљње штетне последице и очувала правна сигурност, те како би се заштитило функционисање институција Босне и Херцеговине до доношења коначне одлуке о меритуму захтјева.

17. Стога, цијенећи изнесене аргументе подносиоца захтјева, Уставни суд сматра да постоји довољно разлога који указују на то да би спровођење оспорених правних аката прије него што Уставни суд одлучи о поднесеном захтјеву за оцјену уставности имало озбиљне и неотклоњиве штетне последице. Уставни суд сматра да се те последице огледају у постојању опасности од угрожавања уставноправног поретка и суверенитета Босне и Херцеговине. При томе, Уставни суд сматра да би привремено обустављање примјене оспорених правних аката ван сваке сумње изазвало мање штете него отклањање последица примјене тих аката у случају

да Уставни суд усвоји захтјев за оцјену уставности уколико би се та штета уопште и могла отклонити. Осим тога, Уставни суд сматра да је доношење привремене мјере у интересу странака и правилног вођења поступка будући да се штета настала примјеном оспорених правних аката неће моћи поправити накнадним доношењем мериторне одлуке о захтјеву за оцјену уставности. При томе је Уставни суд увјерен да је, у смислу члана 64 став (1) Правила Уставног суда, заштита суверенитета, уставног поретка и стабилности Босне и Херцеговине, укључујући и њене ентитете, у интересу свих страна у овом поступку (види Уставни суд, Одлука о привременој мјери број У-2/25 од 12. фебруара 2025. године, тачка 22, доступна на www.ustavnisud.ba).

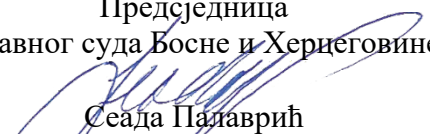
18. Узевши у обзир све наведено, Уставни суд сматра да је, у смислу члана 64 став (1) Правила Уставног суда, неопходно доношење привремене мјере којом се оспорени правни акти привремено стављају ван правне снаге *ab initio* до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву.

19. У смислу члана 64 став (4) Правила Уставног суда, одлука о привременој мјери производи правно дјеловање до доношења коначне одлуке Уставног суда.

20. На основу изложеног, одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

21. Уставни суд подсјећа на то да одлука о привременој мјери ни у којем случају не прејудуцира одлуку о допустивости, односно о меритуму поднесеног захтјева.

22. Према члану VI/5. Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједница
Уставног суда Босне и Херцеговине

Сеада Палаврић